

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
اداره مطالعات و سازمانهای بین المللی
دایره مطالعات ارزی

بررسی وضع اقتصادی - ارزی کشورهای عمده

بازارهای طلا و نفت

شماره ۲۷

هفته منتهی به ۱۸ سپتامبر ۲۰۱۶

۲۸ شهریور ۱۳۹۵

فهرست مندرجات

شماره صفحه

عنوان

۱-۶

بررسی وضعیت اقتصادی کشورهای عمده

- آمریکا
- اروپا
- منطقه یورو
- ایتالیا
- انگلستان
- ژاپن
- چین
- کره جنوبی
- روسیه

۷-۱۰

تحولات بازار ارزهای عمده

۱۰-۱۱

تحولات بازار طلا

۱۱-۱۳

تحولات بازار نفت

خواننده گرامی

ضمن تشکر خواهشمند است در صورت داشتن هرگونه انتقاد و یا پیشنهاد در مورد این گزارش نظرات خود را از طرق زیر مطرح فرمائید.

پست الکترونیکی: m.namvar@cbi.ir

تلفن: ۲۹۹۵۳۸۱۵

خلاصه

در آمریکا شاخص خرده‌فروشی و تولیدات صنعتی از کاهش مصرف و کاهش تولید در بخش صنعت در ماه اوت حکایت داشتند. اما تورم در ماه اوت نسبت به ماه اوت سال قبل و ماه ژوئیه افزایشی بیشتر از انتظار داشته است.

آقای دراگی، رئیس کل بانک مرکزی اروپا در سخنرانی خود، تنها راه حل چالش‌های اتحادیه اروپا را حفظ یکپارچگی و تلاش برای داشتن اتحادیه‌ای موثر و فراگیر عنوان کردند. در انگلیس، نرخ بهره پایه در سطح زیر ۰/۲۵ درصد تثبیت شد. در ایتالیا، تورم برای هفتمین ماه پیاپی منفی شد.

در ژاپن، شاخص سفارش ماشین‌آلات در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن رشد نشان داد که بالاتر از میزان پیش‌بینی بوده است. انتظار اجرای سیاست‌های پولی انبساطی بیشتر توسط بانک مرکزی این کشور افزایش یافته است. هرچند هنوز در خصوص کاهش مجدد نرخ بهره یا خرید اوراق قرضه بیشتر تردید وجود دارد.

هفته گذشته شاخص دلار تقویت شد. تورم مصرف‌کننده آمریکا در ماه اوت فراتر از انتظار بود. همین موضوع احتمال افزایش نرخ بهره فدرال رزرو در ماه دسامبر را بیش از پیش تقویت نمود. بانک مرکزی ژاپن در هفته آتی جلسه سیاست‌گذاری پولی و نرخ بهره خواهد داشت. هر تصمیمی توسط BOJ اگر این را تقویت نکند توانایی کافی برای تضعیف ین را نخواهد داشت. ین ضعیف‌ترین ارز در برابر دلار در هفته گذشته به دلیل بازگشت نگرانی مربوط به تبعات خروج انگلیس از اتحادیه اروپا بود.

در بازار طلا همه نگاه‌ها به نشست هفته آینده فدرال رزرو دوخته شده و منتظر اعلام تغییرات در نرخ بهره آمریکا هستند. بهای طلا در هفته گذشته کاهش یافت.

بهای نفت در هفته گذشته روند نزولی داشت. افزایش صادرات نفت ایران و شروع مجدد صادرات نفت الجزایر و نیجریه، بدبینی بازار به توافق سران کشورهای تولیدکننده نفت برای تعیین سقف تولید، پیش‌بینی ادامه یافتن مازاد عرضه نفت تا سال ۲۰۱۷ توسط اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی از مهم‌ترین عوامل کاهش بهای نفت بوده است.

امریکا

افت خرده‌فروشی

در ماه اوت خرده‌فروشی در مقایسه با ماه ژوئیه $0/3$ درصد کاهش یافت. این اولین کاهش در ارقام خرده‌فروشی از ماه مارس گذشته تا کنون می‌باشد. در ماه ژوئیه نیز خرده‌فروشی در مقایسه با ماه قبل از آن رشد نداشت. روند کند شدن رشد مصرف که از ماه ژوئن آغاز شده بود در ماه اوت به افت مصرف منجر شد. در ماه اوت به غیر از خرید وسایل برقی و الکترونیک و مواد غذایی که رشد اندکی داشت در سایر بخش‌ها مصرف کاهش یافته است. به نظر می‌رسد رسیدن به سطح اشتغال کامل و سخت شدن شرایط بازار کار و مشکل شدن یافتن مشاغل جدید، سبب شده تا مصرف‌کنندگان میزان مصرف خود را کاهش داده و محتاطانه‌تر رفتار نمایند.

تولیدات صنعتی

تولیدات صنعتی پس از ۲ ماه افزایش، در ماه اوت در مقایسه با ماه ژوئیه $0/4$ درصد افت نمود. در گزارشات قبلی به افت شاخص ISM کارخانه‌ای در ماه اوت به عنوان پیش‌نگر تولیدات صنعتی به زیر ۵۰ واحد اشاره شده بود و این انتظار وجود داشت تولیدات صنعتی در ماه اوت رشد نداشته باشد. در کنار کاهش تولیدات صنعتی، در ماه اوت ظرفیت مورد استفاده در تولید از $75/9$ درصد در ماه ژوئیه به $75/5$ درصد در ماه اوت کاهش یافته است. بررسی‌ها از کاهش اشتغال در بخش صنعتی نیز خبر دارد. یکی از نکات بسیار قابل توجه در گزارش ماه اوت، کاهش تولید برق و انرژی در این ماه بوده است. کاهش تولید و مصرف انرژی به خصوص انرژی برق به معنی کاهش فعالیت‌های اقتصادی در سایر بخش‌ها علاوه بر بخش صنعت است. البته در ماه اوت تولیدات معدنی و تولید نفت در امریکا افزایش داشته که نشان می‌دهد تولید نفت در قیمت‌های کنونی صرفه اقتصادی داشته است. در مجموع، گزارش تولیدات صنعتی در ماه اوت امیدوار کننده نبوده و می‌تواند تأثیر منفی بر رای اعضای کمیته سیاست بازار باز فدرال رزرو برای افزایش نرخ بهره در هفته آینده داشته باشد.

شاخص فعالیت‌های صنعتی در منطقه نیویورک و فیلادلفیا که توسط فدرال رزرو تهیه شده نشان می‌دهد در ماه سپتامبر نیز تغییر عمده‌ای در تولیدات صنعتی این مناطق در مقایسه با ماه اوت نمی‌توان انتظار داشت.

تورم

در ماه اوت در مقایسه با ماه ژوئیه سطح عمومی قیمت‌ها $0/2$ درصد افزایش یافت. در حالی که در ماه ژوئیه رشدی برای آن به ثبت نرسیده بود. بر همین اساس تورم در ۱۲ ماهه منتهی به اوت در مقایسه با مدت مشابه سال قبل به $1/1$ درصد افزایش یافت که $0/3$ واحد درصد بیشتر از تورم اعلام شده برای ماه ژوئیه بوده است. شاخص تورم بدون در نظر گرفتن نوسان قیمت مواد غذایی و انرژی در همین مدت به $2/3$ درصد افزایش یافته که $0/1$ واحد درصد بیشتر از رقم اعلام شده برای

ماه ژوئیه بوده است. در ماه اوت افزایش بهای الکتریسیته با کاهش بهای سوخت خنثی شده و تأثیر چندانی بر افزایش تورم نداشته اما بهای مواد غذایی رشد ۰/۲ درصدی داشت.

هر چند افزایش تورم در ماه اوت می‌تواند اعضا فدرال رزرو را برای افزایش نرخ بهره کلیدی در هفته آتی ترغیب نماید، اما افت خرده‌فروشی، تولیدات صنعتی و شاخص‌های پیش‌نگر بخش صنعت مناطق نیویورک و فیلادلفیا بر تردید اعضای FOMC برای افزایش نرخ بهره خواهد افزود.

منطقه یورو

آقای دراگی، رئیس کل بانک مرکزی اروپا، روز ۱۳ سپتامبر ۲۰۱۶ در همایش اعطای جایزه دی گاسپری سخنرانی کرد. ایشان همه مردم اروپا را به تلاش برای داشتن اتحادیه‌ای مؤثر و فراگیر دعوت کردند. ایشان گفت هدف از تشکیل اتحادیه اروپا تنها تشکیل اتحادیه یکپارچه و افزایش بهره‌وری نیست؛ بلکه، تشکیل جامعه آزاد بر مبنای انتخاب مردم اروپا است. ایشان بزرگترین چالش پیش روی اتحادیه اروپا در سال‌های اخیر را نارضایتی مردم عنوان کردند که این موضوع به وضوح در همه‌پرسی ۲۳ ژوئن دیده شد. آقای دراگی در خصوص معضل بیکاری در برخی کشورهای اتحادیه، به ویژه در میان جوانان که به سطح بی‌سابقه‌ای بعد از جنگ جهانی دوم رسیده، صحبت کرد. ایشان از ادامه فعالیت اتحادیه اروپا حمایت کرده و آن را تنها راه و بهترین راه برای حل چالش‌های این اتحادیه دانستند.

شاخص قیمت مصرف‌کننده منطقه یورو در ماه اوت ۲۰۱۶ به میزان ۰/۱ درصد نسبت به ماه قبل افزایش یافت. نرخ تورم برای ماه اوت ۲۰۱۶ طبق پیش‌بینی‌ها به ۰/۲ درصد افزایش یافت. این نرخ هنوز با نرخ هدف گذاری شده (۲ درصد) فاصله زیادی دارد.

مازاد تراز تجاری منطقه یورو در ماه ژوئیه ۲۰۱۶ با کاهش ۱۸/۶ درصدی نسبت به ماه مشابه سال قبل، به ۲۵/۳ میلیارد یورو رسید که ۰/۳ میلیارد یورو بالاتر از پیش‌بینی‌ها برای این ماه بود. در این ماه نسبت به ماه مشابه سال قبل، صادرات با کاهش ۱۰ درصدی و واردات با کاهش ۸ درصدی مواجه بوده است. مازاد تراز تجاری منطقه یورو در هفت ماهه نخست سال ۲۰۱۷ به رقم ۱۶۰/۶ میلیارد یورو رسید که رشدی معادل ۱۴ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل نشان می‌دهد.

ایتالیا

نرخ بیکاری در ایتالیا با کاهش ۰/۱ واحد درصدی نسبت به ماه قبل، به ۱۱/۵ درصد در ماه ژوئیه رسید. متوسط نرخ بیکاری در ایتالیا طی سال‌های ۱۹۸۳ تا ۲۰۱۶ معادل ۹/۳۴ درصد بوده است. همچنین نرخ بیکاری جوانان نیز با ۱/۹ واحد درصد کاهش به ۳۹/۲ درصد در ماه ژوئیه رسید.

شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه اوت نسبت به ماه قبل، معادل $0/2$ درصد افزایش یافته و از $100/1$ واحد در ماه ژوئیه به $100/3$ واحد در ماه اوت رسید. با وجود این، نرخ تورم در ماه اوت $0/1$ - درصد بوده است. این هفتمین ماه پیاپی می‌باشد که تورم در کشور ایتالیا منفی می‌شود. کاهش مذکور، بیشتر تحت تأثیر کاهش شاخص بخش حمل و نقل به میزان $2/3$ - درصد و بخش خانگی، آب و برق معادل $2/0$ - درصد بوده است.

انگلستان

تصمیمات بانک مرکزی انگلستان در نشست روز پنجشنبه، ۱۵ سپتامبر ۲۰۱۶، در خصوص نرخ بهره منتشر شد. طبق آن نرخ بهره پایه بدون تغییر در سطح زیر $0/25$ درصد باقی ماند. همچنین کمیته سیاست پولی با اتفاق آرا، ادامه برنامه خرید دارایی در سطح فعلی را تصویب کرد.

نرخ تورم انگلستان در ماه اوت در سطح $0/6$ درصد متوقف شد. تحلیل‌گران اقتصادی برای این ماه، نرخ تورم $0/7$ درصد را پیش‌بینی کرده بودند. شاخص بهای مصرف‌کننده در ماه اوت نسبت به ماه قبل، $0/3$ درصد افزایش یافت که این افزایش، کمتر از پیش‌بینی $0/4$ درصدی توسط تحلیل‌گران اقتصادی بوده است. بانک مرکزی انگلستان پیش‌بینی کرد در شش ماهه نخست سال ۲۰۱۷ نرخ تورم به سطح هدف گذاری شده (۲ درصد) برسد.

همچنین شاخص خرده‌فروشی در ماه اوت نسبت به ماه ژوئیه با $0/2$ درصد کاهش همراه بود. پیش‌بینی‌ها حاکی از کاهش $0/4$ درصدی شاخص مذکور برای ماه اوت بود. کاهش این شاخص به منزله کاهش مخارج مصرف‌کننده است و اثرات منفی روی تولید ناخالص داخلی خواهد داشت. شاخص غیرخوراکی بیشترین تأثیر را در کاهش شاخص خرده‌فروشی داشته است.

متقاضیان بیمه بیکاری در ماه اوت نسبت به ماه گذشته، ۲۴۰۰ نفر افزایش یافت که از میزان پیش‌بینی شده برای این ماه (۱۸۰۰ نفر) بالاتر می‌باشد. نرخ بیکاری در ماه ژوئیه رقم $4/9$ درصد گزارش شده بود. شاخص متوسط درآمد شامل پاداش‌ها^۱، بعد از تعدیل فصلی، با افزایش $2/3$ درصدی در سه ماهه منتهی به ژوئیه مواجه شد. پیش‌بینی‌ها برای این شاخص از افزایش $2/1$ درصدی حکایت داشت.

¹ Average earnings Index, including Bonuses

ژاپن

ارزش تولیدات صنعتی ژاپن برای ماه اوت ۰/۴ درصد افت داشت در حالی که پیش بینی شده بود ثابت باقی بماند. شاخص قیمت تولیدکننده در ماه اوت نسبت به ماه قبل از آن، ۰/۳ درصد کاهش پیدا کرد که اندکی بیشتر از میزان مورد انتظار بود. این امر می‌تواند منجر به کاهش بیشتر تورم در آینده گردد. میزان سفارش ماشین‌آلات در ماه ژوئیه نسبت به ماه قبل از آن به ۴/۹ درصد رشد نشان داد. هرچند آهنگ این رشد نسبت به ماه قبل کند شده اما بالاتر از میزان پیش بینی بوده است. در مقیاس سالانه نیز رشد سفارش ماشین‌آلات در ژوئیه بیش از حد انتظار و ۵/۲ درصد اعلام شده که بالاترین میزان در شش ماه گذشته بوده و نشانه مثبتی برای بخش صنعت است.

جمعه گذشته آژانس سرویس مالی ژاپن، در خصوص کاهش دسترسی موسسات مالی ژاپن به اوراق قرضه دولتی با توجه به خرید گسترده این اوراق توسط بانک مرکزی ژاپن به منظور اجرای سیاست‌های پولی خود، کاهش عایدی بانک‌ها در صورت منفی ماندن نرخ بهره، روند نزولی جمعیت و در نتیجه کاهش تقاضا برای وام و انتقال جریان وجوه به بازار املاک و مستغلات هشدار داد. مؤسسه مذکور پیش‌بینی نمود در چنین شرایطی حاشیه خالص سود بانک‌ها کاهش فزاینده یافته و تا سال مالی ۲۰۲۵ بیش از ۶۰ درصد بانک‌های ژاپن با زیان مواجه خواهند شد. گروه مالی میتسوبیسی یو اف جی نیز به عنوان بزرگترین واحد وام‌دهنده این کشور، از بانک مرکزی ژاپن خواست تا عواقب جانبی کاهش بیشتر نرخ بهره را در جلسه هفته آینده خود در نظر گیرد. گمانه‌زنی‌ها حاکی از آن است که بانک مرکزی ژاپن سیاست‌های انبساطی خود را ادامه خواهد داد اما تردید در خصوص کاهش مجدد نرخ بهره یا خرید اوراق قرضه افزایش یافته است.

چین

در ماه اوت در مقایسه با ماه اوت سال گذشته نرخ رشد تولیدات صنعتی به ۶/۳ درصد رسیده که ۰/۳ واحد درصد بالاتر از نرخ رشد سالانه اعلام شده برای ماه ژوئیه بوده است. همچنین رشد خرده‌فروشی در ماه اوت در مقایسه با ماه اوت سال گذشته به ۱۰/۶ درصد افزایش یافت که ۰/۴ واحد درصد بالاتر از نرخ رشد سالانه اعلام شده برای ماه ژوئیه بود. به نظر می‌رسد افزایش مخارج دولتی در بخش زیرساختی توانسته تأثیر مثبتی بر ارقام اقتصادی این کشور داشته باشد. همچنین افزایش تولید و فروش مسکن در بهبود ارقام مربوط به تولیدات صنعتی نقش مهمی داشته است. در بخش صنعت بیشترین تقاضای به ثبت رسیده مربوط به زغال سنگ و اتومبیل بوده است. البته هنوز در زمینه سرمایه‌گذاری در بخش صنعتی لختی به چشم می‌خورد. در این بخش تولید استیل در مدت یاد شده ۳ درصد رشد داشته که بسیار مطلوب ارزیابی می‌شود. در هشت ماهه نخست سال میزان هزینه‌های دولتی ۱۲/۷ درصد و سرمایه‌گذاری شرکت‌های دولتی ۲۱/۴ درصد نسبت به زمان مشابه سال قبل افزایش داشته است. اما در بخش خصوصی در همین مدت سرمایه‌گذاری تنها ۲/۱ درصد افزایش یافته که موجب

نگرانی شده است. بسیار از شرکت‌ها و تولیدکنندگان بخش خصوصی از وجود ظرفیت‌های خالی تولید اظهار نگرانی می‌نمایند و تصور می‌شود این مسئله از سرعت رشد اقتصادی چین در سال ۲۰۱۶ بکاهد.

بر اساس گزارش بانک توسعه آسیا، از آنجایی که چین در پی ایجاد توازن مجدد در اقتصاد خود با کاهش تولیدات کاربر می‌باشد و تولیدکنندگان صنعتی به دنبال عوامل تولید ارزان‌تر در کشورهای دیگر منطقه هستند؛ اندونزی می‌تواند از این وضعیت بهره‌مند شود. چین قصد دارد با توسعه صنایعی که نیاز به نیروی کار کمتر و تکنولوژی بالاتری دارد، میزان درآمد سرانه و مصرف را برای ایجاد توازن بیشتر در سطح اقتصاد، افزایش دهد.

کره جنوبی

بانک مرکزی کره جنوبی در آخرین گزارش خود در مورد وضعیت اقتصادی این کشور، عنوان داشته انتظار دارد نرخ رشد اقتصادی در ماه‌های آینده به مدد افزایش در مصرف و رشد بخش خدمات به طور تدریجی بهبود یابد. بر همین اساس بانک مرکزی کره جنوبی در هفته گذشته نرخ بهره کلیدی را در سطح ۱/۲۵ درصد ثابت باقی گذاشت. این بانک نگران افزایش سطح بدهی خانوار در صورت کاهش بیشتر نرخ بهره است. از این رو، ترجیح داده افزایش نرخ بهره را به بعد از افزایش نرخ بهره آمریکا موکول نموده تا بتواند تأثیر سیاست‌های آتی فدرال رزرو و همچنین افزایش بودجه دولت کره بر روی اقتصاد این کشور را بیشتر پایش نماید. شایان ذکر است از سال ۲۰۱۴ تا ژوئن گذشته، بانک مرکزی کره جنوبی در ۵ نوبت نرخ بهره کلیدی را کاهش داده بود.

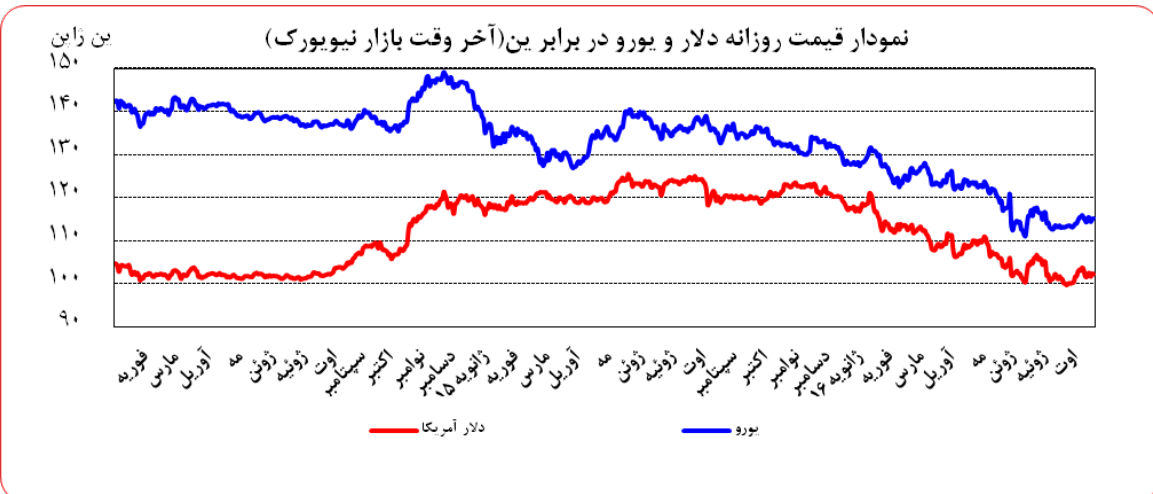
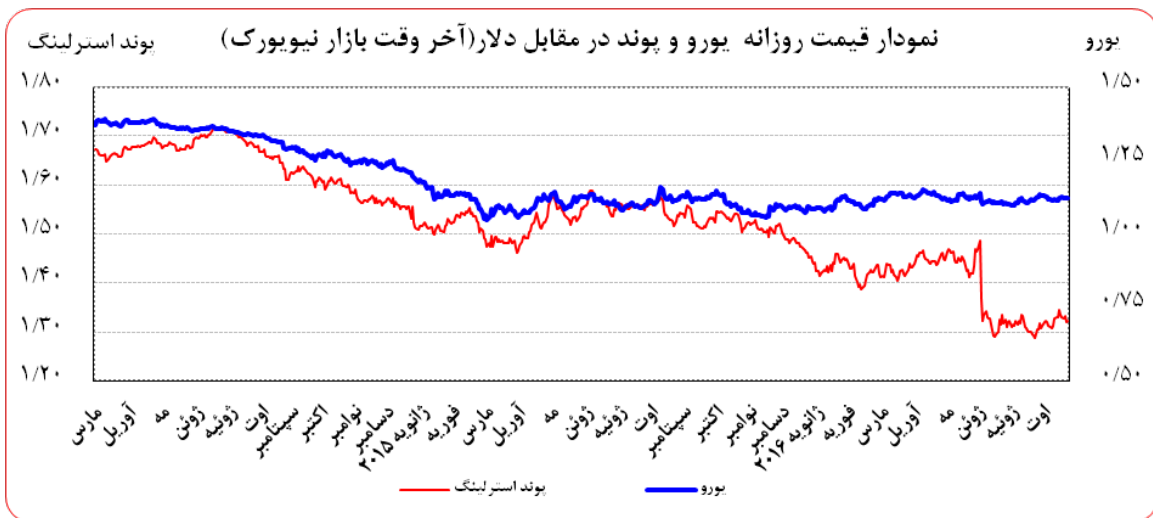
روسیه

رییس بانک مرکزی روسیه پس از کاهش ۰/۵ درصدی نرخ بهره کلیدی به ۱۰ درصد، برای دومین هفته متوالی در مورد روند کاهش تورم و انتظارات تورمی اظهار نااطمینانی نمود. وی همچنین بر اتخاذ سیاست‌های محتاطانه‌تر پس از کاهش ۰/۵ درصدی نرخ بهره کلیدی در شرایط کنونی تأکید نمود. بر این اساس پیش‌بینی شده بانک مرکزی روسیه در ادامه سال ۲۰۱۶ نرخ بهره را در سطح ۱۰ درصد حفظ نماید. کاهش نرخ بهره کلیدی در حالی انجام شده که تورم از ۹/۸ درصد در ماه ژوئیه به ۶/۶ درصد در اواسط ماه سپتامبر کاهش یافته بود. رییس بانک مرکزی روسیه اعلام نموده در سال آینده در صورت نیاز به کاهش نرخ بهره، این کاهش‌ها ۰/۲۵ درصد در هر نوبت خواهند بود. وی در خصوص نرخ رشد اقتصادی اعلام نمود روند بهبود باثبات رشد اقتصادی در روسیه هنوز آغاز نشده است.

تحولات بازار ارزهای عمده

ارزش دلار آمریکا روز جمعه گذشته نسبت به جمعه ماقبل آن در برابر پوند، یورو و فرانک به ترتیب ۲/۰۱، ۰/۶۹ و ۰/۵۱ تقویت و در برابر ین ۰/۴۳ درصد تضعیف گردید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، در هفته گذشته هر یورو در محدوده ۱/۱۱۵۷-۱/۱۲۵۱ دلار و هر پوند در محدوده ۱/۳۳۳۶-۱/۳۰۰۲ دلار در نوسان بود. همچنین هر دلار نیز در دامنه ۱۰۲/۵۶-۱۰۱/۸۵ ین متغیر بود.

عوامل تقویت دلار در برابر سایر ارزها

- کاهش قیمت نفت، تضعیف ارزهای وابسته به کالا را به دنبال داشت. ضعف ارزهای وابسته به کالا زمینه تقویت دلار در برابر این ارزها را در ابتدای هفته فراهم ساخت.
- اثرات احتمالی افزایش سیاست‌های انبساطی پولی توسط بانک مرکزی ژاپن در جلسه سیاست‌گذاری ۲۰-۲۱ سپتامبر، این را در مقطعی در برابر دلار تضعیف نمود.
- افزایش غیر منتظره نرخ تورم امریکا در ماه اوت که شانس افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو را قبل از پایان سال جاری افزایش داد.

عوامل تضعیف دلار در برابر سایر ارزها

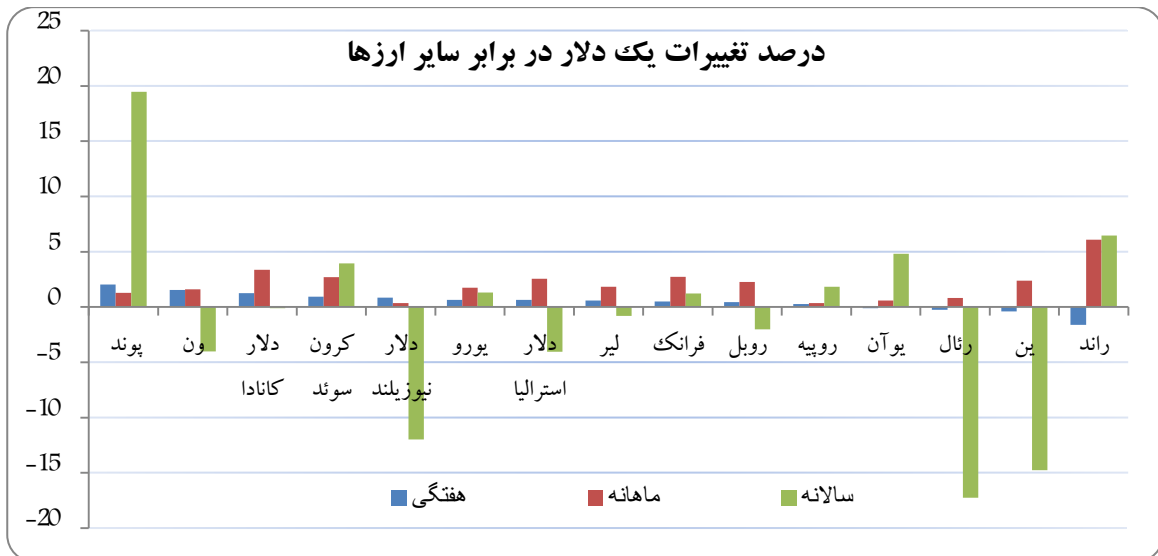
- اظهارات یکی از مقامات ارشد فدرال رزرو در حمایت از ادامه سیاست انبساطی فعلی فدرال رزرو که ضعف عمومی دلار در برابر سایر ارزهای عمده را در ابتدای هفته به دنبال داشت.
- وجود فضای عدم اطمینان در مورد نحوه تصمیم‌گیری فدرال رزرو پیرامون افزایش یا عدم افزایش نرخ بهره تا قبل از پایان سال جاری میلادی در مقطعی دلار را تضعیف نمود.
- تردیدها نسبت به تضعیف ارزش ین در پی افزایش احتمالی سیاست‌های پولی بانک مرکزی ژاپن در جلسه ۲۰-۲۱ سپتامبر، این را در برابر دلار تقویت نمود.

دلار امریکا در هفته گذشته تقویت شد. شاخص دلار ترکیب وزنی نرخ برابری دلار در مقابل یورو، ین، پوند، کرون سوئد و فرانک سوئیس در هفته گذشته به میزان ۰/۸۲ درصد تقویت شد. در حالی که در هفته ماقبل شاخص مذکور به میزان ۰/۵۲ درصد کاهش یافته بود. دلار فراز و فرودهایی را تجربه کرد اما گزارش تورم ماه اوت امریکا جهت‌گیری بازار را به نفع دلار تغییر داد. شاخص دلار تنها در روز جمعه به میزان ۰/۸۷ درصد تقویت شد. روز دوشنبه یکی از اعضای موثر فدرال رزرو^۱ بر این موضوع تاکید کرد که به دلیل شکنندگی بازار کار امریکا و همچنین خطر کندی اقتصاد خارجی، بانک مرکزی نباید به سرعت از سیاست‌های حمایتی پولی خود دست بردارد. این سخنان با واکنش‌هایی فراتر از انتظار رو به رو شد. با توجه به در

¹ Lael Brainard

پیش‌بودن جلسه کمیته عملیات بازار باز در ۲۱-۲۰ سپتامبر و عدم اطمینان حاکم بر بازارهای مالی در خصوص جهت‌گیری فدرال رزرو در تعیین نرخ بهره، سخنان این مقام ارشد فدرال رزرو علامت مهمی برای فعالان بازار ارز محسوب می‌شد. به این ترتیب بازار تقریباً شانس برای افزایش نرخ بهره در جلسه هفته بعد فدرال رزرو قائل نبود. البته این که بانک مرکزی در ماه دسامبر نرخ بهره را افزایش خواهد داد همچنان نظر غالب در بین کارشناسان بازار بود. از منظر اقتصاد سیاسی با توجه در پیش بودن انتخابات ریاست جمهوری آمریکا در ابتدای ماه نوامبر، فدرال رزرو بیش از پیش نگران افزایش نرخ تورم است. این موضوعی بود که مورد توجه فعالان بازار نیز قرار داشت زیرا پس از آنکه نرخ تورم ماه اوت بیش از انتظار منتشر شد، واکنش دلالتان بازار ارز نسبت به آن بسیار زیاد بود. به هر حال انتظار می‌رود خانم یلن پس از جلسه هفته بعد، افزایش نرخ بهره در ماه دسامبر را همچنان به عنوان گزینه اصلی مطرح نماید. این موضوع می‌تواند فشارهای صعودی بر دلار را تا زمان برگزاری جلسه ماه دسامبر همچنان حفظ نماید.

همانطور که اشاره شد دلار آمریکا در هفته گذشته در مقابل بیشتر ارزها تقویت شد. در این بین بیشترین افزایش دلار در برابر پوند استرلینگ رقم خورد. پوند در روز پایانی هفته به میزان ۱/۷ درصد تضعیف شد. روز جمعه بلومبرگ به نقل از فلیپ هاموند وزیر خزانه‌داری انگلیس نوشت: "انگلیس ممکن است مجبور باشد از اتحادیه اروپا خارج شود." این خبر نگرانی‌های مربوط به خروج انگلیس از اتحادیه اروپا و تبعات منفی آن به ویژه مشکلات بانک‌های انگلیسی در دسترسی به مشتریان خود در قاره اروپا به دلیل قوانین محدود کننده مهاجرت را مطرح ساخت.

تنها ارز عمده‌ای که در هفته گذشته در برابر دلار تقویت شد ین ژاپن بود. همزمان با بانک مرکزی آمریکا، بانک مرکزی ژاپن نیز در ۲۱-۲۰ سپتامبر جلسه سیاست‌گذاری پولی برگزار خواهد کرد. به همین دلیل بازار گمانه‌زنی در رابطه با

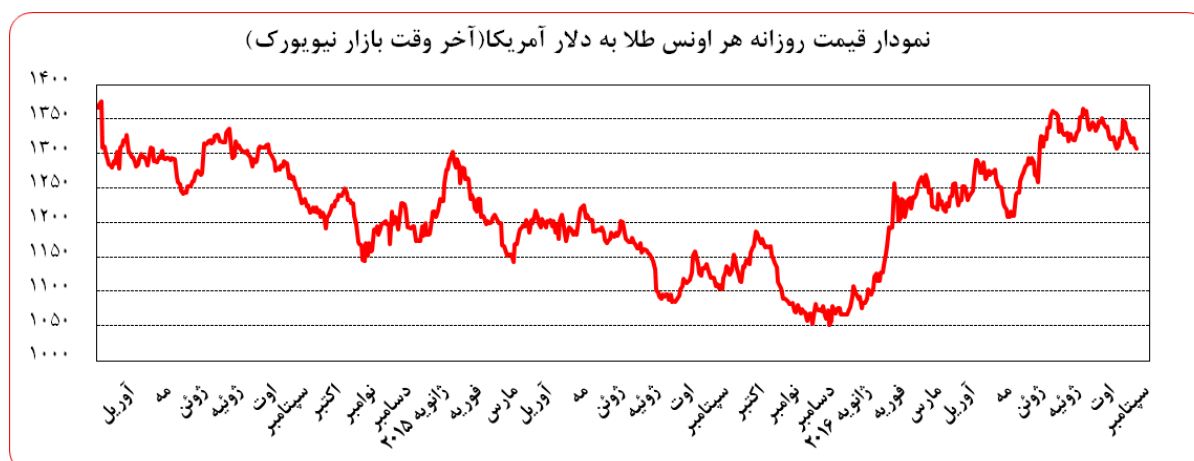
تصمیمات احتمالی این بانک در هفته گذشته گرم بود. اخبار اقتصادی نه چندان خوشایند اخیر در اقتصاد ژاپن و موضع‌گیری مقامات اقتصادی این کشور، احتمال افزایش سیاست‌های پولی انبساطی توسط بانک مرکزی را بیش از پیش افزایش داده است. احتمال جایگزینی خرید اوراق قرضه کوتاه مدت دولتی با اوراق بلند مدت خبری بود که تقویت ین در برابر دلار را در پی داشت. این سیاست می‌تواند بازدهی و جذابیت اوراق بلند مدت را افزایش دهد. البته اخبار دیگری نیز منتشر شد که ین را تضعیف نمود. از جمله اینکه سیاست نرخ بهره منفی تشدید خواهد شد. در مجموع تحلیل‌ها به این سمت و سو رفت که حتی اگر سیاست نرخ بهره منفی دنبال شود تأثیر چندانی بر عملکرد ین در بازارهای مالی نخواهد داشت. نرخ بهره منفی از ابتدای سال جاری میلادی تا کنون تجربه شده است، اما ین در این بازه نه تنها تضعیف نشده بلکه تقویت شده است. یورو هفته آرامی را پشت سر گذاشت و نوسان چندانی در برابر دلار نداشت. البته در روز پایانی هفته به دلیل پیشروی دلار تا حدودی تضعیف گردید.

نام ارز/نرخ بهره (درصد)	۳ ماهه	۶ ماهه	۹ ماهه	۱۲ ماهه
دلار	۰/۸۵۷۱۱	۱/۲۴۷۳۳	-	۱/۵۴۴۸۹
یورو	-۰/۳۲۰۸۶	-۰/۲۰۸۲۹	-	-۰/۰۷۳۰۰
پوند	۰/۳۸۰۳۱	۰/۵۲۷۱۷	-	۰/۷۴۷۶۳
فرانک	-۰/۷۴۳۸۰	-۰/۶۴۲۴۰	-	-۰/۴۷۶۶۰
ین	-۰/۰۳۹۴۳	-۰/۰۱۱۲۱	-	۰/۰۸۷۱۴
درهم امارات	۱/۲۳۰۸۶	۱/۴۹۵۵۷	-	۱/۷۸۴۰۰
یوان مرجع	-	-	-	۴/۳۵
لیبر ترکیه	۹/۳۲۹۲	۹/۶۵۶۲	۹/۷۵۷۱	۹/۸۰۷۶

تحولات بازار طلا

بهای طلا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۱/۵۲ درصد کاهش یافت. نوسانات هفته گذشته

قیمت طلا در بازار نیویورک در محدوده ۱۳۲۸/۳۲-۱۳۰۸/۳۳ دلار برای هر اونس در نرخ‌های پایانی ثبت شد.

هفته گذشته، بازار جهانی طلا به شدت تحت تأثیر تصمیم آتی فدرال رزرو درباره افزایش نرخ‌های بهره آمریکا قرار داشت. بر این اساس، همه توجه‌ها به نشست دو روزه فدرال رزرو در روزهای ۲۰ و ۲۱ سپتامبر معطوف شده است. اظهارنظرهای برخی از اعضای فدرال رزرو در خصوص نرخ بهره و ادامه روند سیاست پولی انبساطی، شاخص دلار را تحت تأثیر قرار داد و هفته پرنوسانی برای طلا رقم زد. با این حال، انتشار گزارش اقتصادی ایالات متحده در خصوص بدتر شدن وضعیت خرده فروشی و تولیدات صنعتی، احتمال افزایش نرخ بهره در نشست آینده فدرال رزرو را کاهش داده است. همچنین اظهار نظر مقامات بانک مرکزی ژاپن در خصوص ادامه اجرای سیاست‌های انبساطی پولی به منظور حمایت از رشد و رونق اقتصادی که احتمال دارد در نشست ۲۱ سپتامبر تصمیم‌گیری شود، نیز تأثیر گذرا بر بازار طلا داشت. در حالی که همه در انتظار مشخص شدن سیاست پولی فدرال رزرو هستند، گزارش‌های تازه از رشد تقاضای فیزیکی طلا حکایت دارد. شورای جهانی طلا در تازه‌ترین گزارش خود اعلام کرده تقاضای جهانی طلا در ۶ ماه نخست ۲۰۱۶ به بیش از ۲۳۳۵ تن رسیده که نسبت به دوره مشابه سال ۲۰۰۹ افزایش ۱۶ درصدی نشان می‌دهد. تقاضای فیزیکی طلا در سه ماهه دوم ۲۰۱۶ نیز با افزایش ۱۵ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل به بیش از ۱۰۵۰ تن رسیده است.

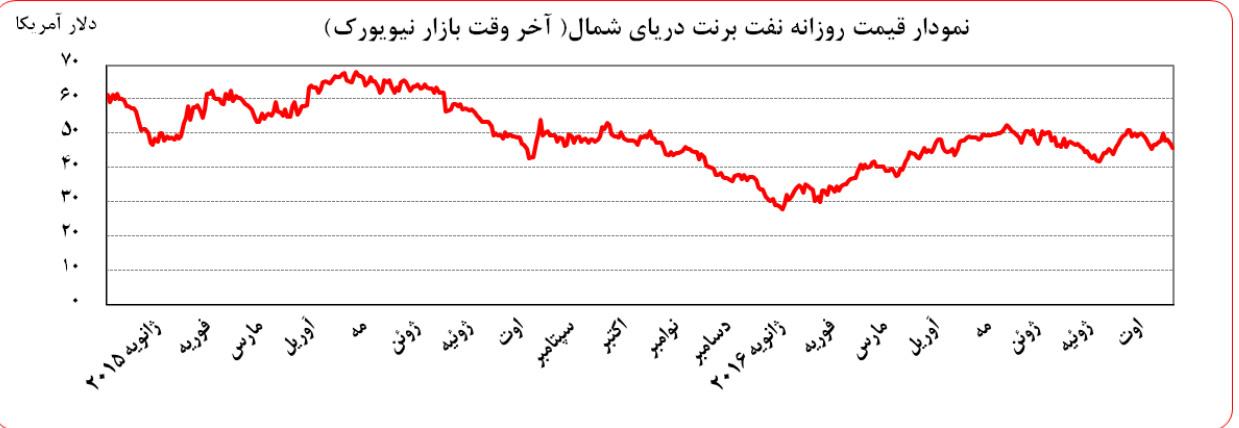
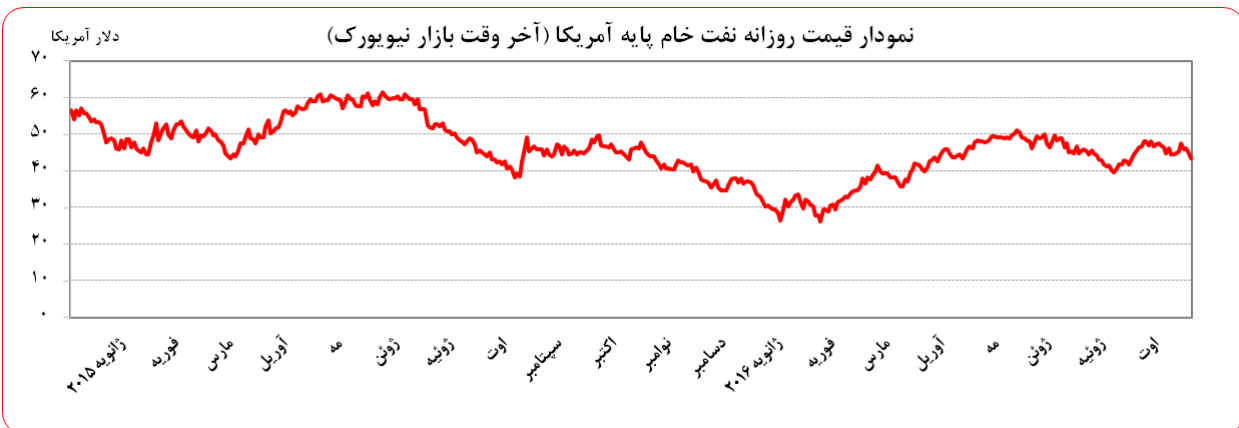
تحولات بازار نفت

بهای نفت خام پایه آمریکا در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۶/۲۱ درصد کاهش یافت. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام پایه آمریکا در محدوده ۴۶/۲۹-۴۳/۰۳ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۴/۳۴ دلار قرار گرفت. بهای نفت برنت در جمعه هفته گذشته نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۴/۶۷ درصد کاهش یافت. هر بشکه نفت خام برنت به نرخ‌های پایان وقت بازار مذکور در دامنه ۴۸/۳۲-

۴۵/۷۷ دلار معامله گردید و متوسط هفتگی هر بشکه آن به ۴۶/۷۳ دلار رسید. به نرخ‌های پایان وقت بازار نیویورک، بهای هر بشکه نفت خام اوپک در محدوده ۴۴/۵۳-۴۱/۶۷ دلار معامله گردید. متوسط هفتگی بهای هر بشکه آن در سطح ۴۲/۹۲ دلار قرار گرفت که در مقایسه آخرین نرخ هفته گذشته (روز پنجشنبه) نسبت به جمعه هفته ماقبل آن، ۶/۴۶ درصد کاهش یافت.

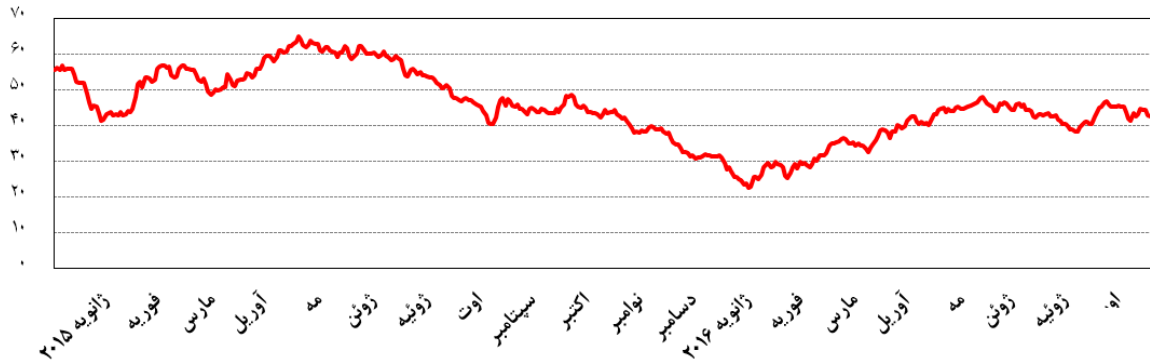
قیمت نفت در هفته گذشته به طور کلی روند نزولی داشت. افزایش تعداد سکوهای نفتی امریکا، تقویت شاخص دلار، افزایش صادرات روزانه نفت ایران، شروع مجدد صادرات نفت نیجریه و الجزایر، اعلام ادامه یافتن شرایط مازاد عرضه در بازار نفت تا پایان سال ۲۰۱۶ از سوی اوپک، پیش بینی ادامه یافتن شرایط مازاد عرضه در بازار نفت در شش ماه نخست سال ۲۰۱۷ از سوی آژانس بین‌المللی انرژی و افزایش بدبینی بازار به حصول توافق میان اعضای اوپک برای تعیین سقف صادرات نفت از جمله عوامل تضعیف قیمت نفت در هفته گذشته بود. روز پنجشنبه قیمت نفت اندکی افزایش یافت که علت آن کاهش احتمال افزایش نرخ بهره توسط فدرال رزرو و تقویت بازار سهام امریکا بود اما روز جمعه بار دیگر بهای نفت کاهش یافت.

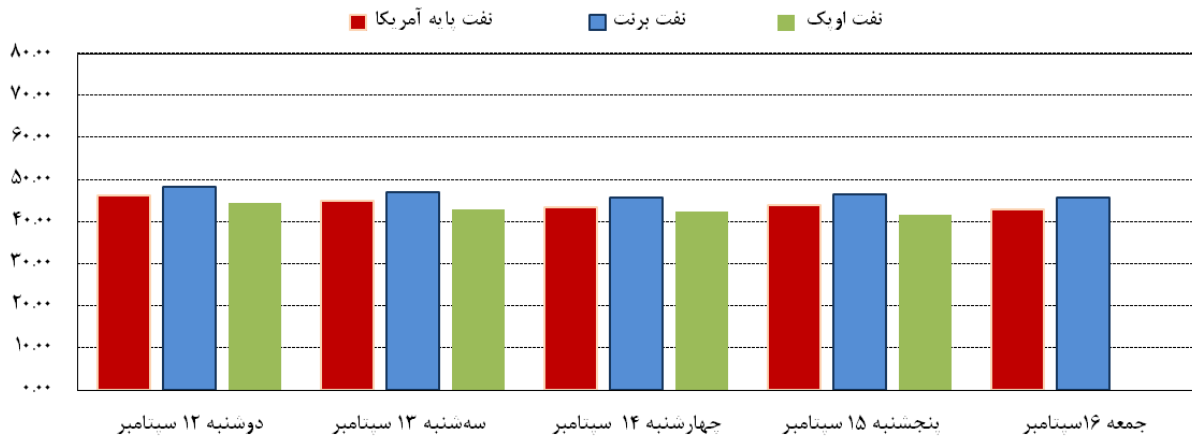

دلار آمریکا

نمودار قیمت روزانه سبد نفتی اوپک (آخر وقت بازار نیویورک)

قیمت‌های نفت در هفته منتهی به ۱۶ سپتامبر

(موجودی انبار نفت آمریکا (ارقام به میلیون بشکه

Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	موجودی در هفته گذشته	
۴/۸	۰/۰	۱,۲۰۵/۹۰	نفت خام
۱۲	-۰/۱	۵۱۰/۸۰	ذخایر تجاری نفت خام
۰/۰	۰/۰	۶۹۵/۱۰	ذخایر استراتژیک نفت خام
۵	۰/۲	۲۲۸/۴۰	بترین

مصرف نفت خام آمریکا (هزار بشکه در روز)

Δ سال قبل	Δ هفته ماقبل	میزان در هفته گذشته	
-۶۲۴	۳۵	۸,۴۹۳	تولید داخلی
۹۳۲	۱۰۷۶	۷,۶۴۴	خالص واردات

ارزش هر دلار آمریکا به ارزهای عمده (آخر وقت بازار نیویورک) ، قیمت نقدی

طلا ، قیمت نفت خام در بازارهای سلف و ۴ شاخص عمده سهام

هفته منتهی به ۱۳۹۵/۰۶/۲۶

۲۰۱۶/۰۹/۱۶

درصد تغییرات	متوسط هفته	جمعه	پنجشنبه	چهارشنبه	سه شنبه	دوشنبه	عنوان	متوسط هفته گذشته	جمعه
		۱۶ سپتامبر	۱۵ سپتامبر	۱۴ سپتامبر	۱۳ سپتامبر	۱۲ سپتامبر			۹ سپتامبر
*** هفتگی	** نقطه به نقطه								
۰/۵۵	۰/۷۳	۹۵/۵۸۸	۹۶/۰۶۳	۹۵/۲۸۷	۹۵/۳۳۱	۹۵/۶۷۲	۹۵/۱۲۶	شاخص دلار	۹۵/۳۶۶
۱/۷۶	۱/۲۶	۱/۳۱۵۸	۱/۳۲۱۴	۱/۳۱۵۸	۱/۳۱۹۶	۱/۳۱۷۸	۱/۳۰۴۲	دلار کانادا	۱/۳۰۴۹
-۰/۲۴	-۰/۴۳	۱۰۲/۲۴	۱۰۲/۲۷	۱۰۲/۰۸	۱۰۲/۴۲	۱۰۲/۵۶	۱۰۱/۸۵	ین ژاپن	۱۰۲/۷۱
-۰/۰۵	-۰/۶۹	۱/۱۲۲۲	۱/۱۱۵۷	۱/۱۲۴۴	۱/۱۲۵۱	۱/۱۲۲۱	۱/۱۲۳۷	یورو *	۱/۱۲۳۴
۰/۱۴	۰/۵۱	۰/۹۷۴۸	۰/۹۸۰۴	۰/۹۷۱۷	۰/۹۷۳۴	۰/۹۷۶۴	۰/۹۷۲۰	فرانک سوئیس	۰/۹۷۵۴
-۰/۹۷	-۲/۰۱	۱/۳۲۰۱	۱/۳۰۰۲	۱/۳۲۳۸	۱/۳۲۳۵	۱/۳۱۹۳	۱/۳۳۳۶	لیره انگلیس *	۱/۳۲۶۹
-۰/۱۳	-۰/۱۵۵	۱/۴۰۰۱۴	۱/۳۹۹۸۸	۱/۴۰۰۳۱	۱/۳۹۹۲۰	۱/۴۰۰۸۱	۱/۴۰۰۴۸	SDR به دلار	۱/۴۰۲۰۶
-۱/۶۳	-۱/۵۶	۱۳۱۸/۴۲	۱۳۰۸/۳۳	۱۳۱۴/۴۷	۱۳۲۳/۵۰	۱۳۱۷/۴۷	۱۳۲۸/۳۲	طلای نیویورک (هراونس)	۱۳۲۹/۰۲
-۱/۴۵	-۱/۶۹	۱۳۱۷/۸۳	۱۳۰۸/۳۵	۱۳۱۰/۸۰	۱۳۲۱/۷۵	۱۳۲۳/۶۵	۱۳۲۴/۶۰	طلای لندن (هر اونس)	۱۳۳۰/۸۵
-۳/۲۸	-۴/۶۷	۴۶/۷۳	۴۵/۷۷	۴۶/۵۹	۴۵/۸۵	۴۷/۱۰	۴۸/۳۲	نفت برنت انگلیس	۴۸/۰۱
-۳/۵۲	-۶/۲۱	۴۴/۳۴	۴۳/۰۳	۴۳/۹۱	۴۳/۵۸	۴۴/۹۰	۴۶/۲۹	نفت پایه آمریکا	۴۵/۸۸
-۱/۳۸	۰/۲۱	۱۸۱۵۳	۱۸۱۲۴	۱۸۲۱۲	۱۸۰۳۵	۱۸۰۶۷	۱۸۳۲۵	DOW-30 (بورس وال استریت)	۱۸۰۸۵
-۲/۴۹	-۲/۶۳	۱۶۵۸۸	۱۶۵۱۹	۱۶۴۰۵	۱۶۶۱۴	۱۶۷۲۹	۱۶۶۷۳	NIKKEI-225 (بورس توکیو)	۱۶۹۶۶
-۲/۰۷	-۰/۹۸	۶۶۹۶	۶۷۱۰	۶۷۳۰	۶۶۷۳	۶۶۶۶	۶۷۰۱	FTSE-100 (بورس لندن)	۶۷۷۷
-۲/۷۳	-۲/۸۱	۱۰۳۸۱	۱۰۲۷۶	۱۰۴۳۱	۱۰۳۷۸	۱۰۳۸۷	۱۰۴۳۲	DAX-30 (بورس فرانکفورت)	۱۰۵۷۳

* هر واحد به دلار آمریکا

** درصد تغییرات آخرین روز کاری دو هفته

*** درصد تغییرات متوسط هفتگی

شماره ۲۷

دایره اخبار اقتصادی